

DECEMBER 1992

**DE VERENIGING
VAN
DORPSBELANGEN
HOLWERD**

KONTAKTBLAD VOOR HOLWERD EN OMGEVING

REDAKTIONEEL

Dorpisme en de donkere dagen voor kerst

Een leuke titel voor een kerstvertelling zo op het eerste oog. Het eerste gedeelte echter komt uit de reactie van de burgemeester op de algemene beschouwing van begin november. Het GPV bepleitte een verbetering van het voorzieningenniveau op de dorpen. Dat was blijkbaar tegen het zere been van de burgemeester die, toch al geïrriteerd door 'aanvallen' van de oppositie antwoordde dat hij gevaar zag voor oplevend DORPISME. Hopenlijk wilde het GPV het dorpisme niet nieuw leven inblazen.

Wat wordt er door de burgemeester bedoeld met dorpisme. De voorzitter (Sybesma) ziet gevaar, dus zal het niet positief bedoeld zijn. Hij zal wel niet bedoelen dat ca. 150 bestuurders van dorpsbelangen bezig zijn met het wel en wee van de resp. dorpen. Dit is uiterst positief in onze ogen. Zo'n opmerking zou dan een regelrechte kaakslag zijn tegen 150 bestuursleden en het lijkt ons dat de burgemeester hier wel voor uit zou kijken.

Je weet dat het woord niet staat in de dikke van Dale en toch zoek je het op, vergeefs natuurlijk. De toon waarop het gezegd wordt, lijkt op "opkomend racisme" of zoiets, maar dan minder erg. Erg genoeg echter om er een raadslid voor te waarschuwen. Wanneer de eerste burger bedoeld dat er in het verleden dorpsbelangen zijn geweest die hun dorp met meer voorzieningen bedachten dan Dokkum, dan kunnen we er ons nog iets bij voorstellen.

"De samenhang op voorzieningen niveaus tussen Dokkum en de omringende dorpen moeten behouden blijven" zo wordt er gesteld.

Welke samenhang dan. De dorpelingen moeten voor steeds meer zaken naar Dokkum, terwijl er van een omgekeerde richting geen sprake is. De burge-

meester is altijd enorm gebelgd wanneer er vanuit de dorpen dergelijke kreten komen en toegegeven vaak gebeurt het ook wel wat ongenueanceerd. Dat neemt echter niet weg dat er een bepaalde onvrede heerst bij de mensen uit de dorpen. De reactie hierop is steevast dat de dorpen niet moeten zeuren, daar ze genoeg krijgen. Een weg van een paar ton hier, een riolering van een miljoentje daar, het kan niet op. Ophouden met zeuren dus.

Nu zijn dit zaken, die men in Dokkum ook krijgt, het gaat dus meer om de 'extra's', zaken die sjeu geven aan het wonen. Voorzieningen dus, dicht bij huis. Elk dorp hoeft echt niet alle voorzieningen te hebben maar een beetje verdeling tussen stad en dorp zou niet gek zijn. We willen niet pleiten voor een grote bibliotheek in Holwerd of welk ander dorp dan ook, we willen pleiten tegen verdere afbraak van de rijdende biep, om maar een voorbeeld te geven.

Wij zeuren niet over 40.000 bloembollen die in Dokkum zijn gepoot om de stad een fraai aanzicht te geven. Misschien zijn de bollen wel geschonken door één of andere jubilaris. Het gaat er om dat die bollen niet vanzelf de grond invliegen en dat dat door DOW moet gebeuren, terwijl wij altijd zo lang moeten wachten op allerlei kleinheden. Voor ons is er bijna nooit ruimte in het budget.

"We nemen het mee", horen we de wethouder zeggen. Breng eens iets terug, zouden we zo zeggen. Laat die bestuurders van verenigingen van dorpsbelang niet zo lang spartelen. Ook hun tijd is kostbaar, 't zijn ook gewone mensen die geïrriteerd kunnen raken, net als de heer Sybesma.

Misschien stellen we het te pessimistisch maar het zijn wel de donkere dagen voor kerst. Zo wij het woord begrijpen willen ook wij geen dorpisme. Het moet een kwestie zijn van een juiste samenhang en ook vaak genoeg lukt dit wel.

Jammer is ook wel dat er steeds minder mensen geneigd zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid op zich te nemen. Al die beste stuurder aan de wal blijven daar maar staan. Goed, iedereen heeft het druk, maar dan toch.....

Uw voorzitter heeft er 11 jaar opzitten en had nog eens gehoopt een burgemeester te overleven, maar daar moet hij nog te lang voor zitten, daar is geen wachten op. Hij gaat, het ga u goed.

Na een aantal jaren van veel leegstand van zowel huur- als koophuizen, gaat het de laatste tijd beter met de huizen in Holwerd. Zoals u in het staatje in de Dockumer Courant heeft kunnen lezen, staan er nog maar weinig huurhuizen leeg. En ook de koophuizen doen het goed.

De huisjes op de Hoge buurt zijn beide verkocht. Op de Stationsweg wordt druk gebouwd door de fam. Olivier.

Voor het verdwenen bushokje wordt een nieuwe plaats gezocht. Op de Teebus zijn nog een paar kavels vrij en zoals u kunt zien wordt er aan de Fonteinstraat hard gewerkt. De nieuwe ligging van de weg wordt al enigszins zichtbaar.

Ook in de middenstand hebben zich enige veranderingen voor gedaan. Zoals u allen allang bekend is heeft de fam. **Grijpstra** de slagerij van de familie De Boer overgenomen. Een beetje laat maar alsnog welkom in Holwerd.

Ook eatcounter "de Opslag" en Café-bar "De Steeg" is in andere handen. En wel in die van oud-Holwerder **Renze van Slooten**. Ook jullie wensen we een goede toekomst in Holwerd toe.

INSTALLATIE WERKGROEP "NIJHOF 2000" IN HOLWERD!

Op woensdag 11 november 1992 is in Holwerd - in verband met de (her)inrichting van de "Nijhof" - de werkgroep "Nijhof 2000" geïnstalleerd.

De werkgroep is zodanig samengesteld dat vrijwel alle groeperingen uit de Holwerder gemeenschap hierin vertegenwoordigd zijn. Voorts is - voor aanvullende ondersteuning - voorzien in de medewerking van de Stichting Welzijn Ouderen Dongeradeel (SWOD).

Uiteraard zal ook het toekomstige bewoners-bestand nadrukkelijk bij de werkgroep-activiteiten worden betrokken! Over de participatie van de gemeente Dongeradeel in de Werkgroep zal nog overleg worden gevoerd.

Uitgaande van de realiteit van het heden kan de taakstelling van de Werkgroep als volgt worden omschreven:

- nadrukkelijke betrokkenheid bij het 'praatplan' inzake de verbouw en/of (her)inrichting van de 'nieuwe' Nijhof...
- begeleiden en/of coördineren tussen het toekomstige bewonersbestand van de 'nieuwe' Nijhof en de samenleving van Holwerd e.o.....
- inventariseren van de behoefte aan 'begeleiding' en/of 'zorg' bij de toekomstige Nijhof-bewoners e.e.a. in relatie met het in deze regio wonende ouderenbestand....
- structureren van de behoeften aan 'zorg' en/of 'begeleiding' waarbij aan de Nijhof vooralsnog een centrum-functie wordt toegedacht.

Teneinde het voorgaande te kunnen realiseren stelt de Werkgroep zich voor de reguliere 'zorg'-instanties alsook de gemeente Dongeradeel **nadrukkelijk** bij deze taakstelling te betrekken!

Aangezien de 'verbouw' van de Nijhof in dit stadium centraal is gesteld zijn de activiteiten vooralsnog gericht op het verzamelen van gegevens m.b.t. de 'inrichting' en/of 'bewoning' van soortgelijke voorzieningen elders in de provincie Friesland.

Deze gegevens zullen t.z.t. - via de leden van de werkgroep - in de geëigende omgeving bespreekbaar worden gesteld. De werkgroep gaat er daarbij van uit dat de betrokkenheid van de gemeenschap in Holwerd en wijde omgeving vooralsnog **VEILIG** is gesteld!

En daarmee wordt dan enerzijds een streep gezet onder datgene wat in deze gemeente helaas niet haalbaar is gebleken terwijl anderzijds - in goed overleg - kan worden afgestemd op een totaal 'nieuwe' situatie.

Een 'nieuwe' situatie de welke naar verwachting - in het voor 1993 aangewezen Europese 'JAAR VOOR DE OUDEREN' als voorbeeld-project in N.O. Friesland kan worden geïntroduceerd!

Samenstelling van de werkgroep "Nijhof 2000"

Naam:

dhr. Freerk de Beer
 mw. Minke Vrieswijk-van Dijk
 dhr. Igle van der Bos
 mw. Froukje Dijkstra-Bouma
 mw. Eke Adema-Terpstra

 mw. Tineke Kuipers-de Graaf
 mw. da. Dieuwertje Kaper (ad interim)
 dhr. Anne Dijkstra
 mw. Judith Ariëns Kappers

Vertegenwoordiger namens:

Gereformeerde kerk
 N.C.V.B.
 ANBO
 Vrouwenclub "Mei in oar ien"
 Doopsgezinde kerk
 Bond van Plattel. vrouwen
 Dorpsbelang Holwerd
 Ned. Hervormde kerk
 pers. titel
 SWOD

ONTSPANNINGSMIDDAGEN/-AVONDEN 1993

23 dec.:	Kerstmiddag verzorgd door de gezamenlijke vrouwenver.	14.30 uur
13 jan.:	Nocht en Wille, Blija met "Hoe riker, hoe briker"	19.30 uur
27 jan.:	Zangkoor "Looft den Heer", Holwerd	19.30 uur
16 febr.:	Volksdansgroep LIMO, Morra-Lioessens	14.30 uur
2 maart:	Fryslân Kabaret, Bolsward	14.30 uur
23 maart:	Fryske Krite, Dokkum	19.30 uur
6 april:	Kerkkoor, Holwerd	19.30 uur
20 april:	Slotmiddag muzikale middag met zang door dhr. S. de Haan en S. Dijkstra, Grou	14.30 uur

Wilt u graag naar deze middagen/avonden toe, er is altijd vervoer, tel. 1260 of 1377.
 Graag wel een dag van te voren bericht.
 Tot ziens in de "Nijhof"

Directie.

DONGERADEEL EXPRESS

Zoals bekend is de 'Dongeradeel Express' een projekt hetwelk in het bijzonder gericht is op het vervoer (op zondag) van de daarvoor in aanmerking komende personen naar de medische centra in Leeuwarden.

De te vervoeren personen worden 'van huis tot huis vervoerd'. Het projekt is in november 1991 van start gegaan en werd - tot op heden - uitgevoerd in de (voormalige) gemeente West-Dongeradeel!

Mede gezien de positieve reacties van de passagiers is inmiddels, in overleg met de gemeente Dongeradeel, besloten om deze bijzondere vorm van vervoer uit te breiden. Dit betekent dat, m.i.v. 1 november j.l. de inwoners van de gehele gemeente Dongeradeel gebruik kunnen maken van de "Dongeradeel Express".

"WIR FREUEN UNS, DASS DIE BLUMEN WACHSEN KÖNNEN"

Een positieve uitspraak in een tijd waarin je maar een krant hoeft open te slaan of de moed zinkt je in de schoenen. Neem nu het sinterklaasfeest, veelal krijgt de kerstman de voorkeur, die nu in Rotterdam al zijn kleine F-sidertjes op de goedheiligman afstuurt!

Ook het buitenland weet van wensen als er iets vernield moet worden - zo niet in Holwerd, afgezien van wat kleine inbraakjes, zijn hier de bloemen nog heilig.

De drie tulpen op Bosma's plein: Symbolen van optimisme in donkere dagen, staan nog steeds fier overeind. Hulde! Ze verwijzen naar het ongetwijfeld komende voorjaar, maar ook naar wat kleur en warmte in de winter; zoals het kerstfeest is bedoeld.

Bloemen groeien overal, hoeveel de mens in z'n kwaalwegen ook de spuitbus hanteert - ze komen terug zodra er weer licht is, en is kerst niet het feest van het licht?

De ballen, die als zonnen tussen het engelenhaar (de melkweg) zweven weerkaatsen behalve volgevreten en ontevreden smoelwerken ook de nieuwsgierige - en zich nog verwonderende ogen van kinderen en volwassenen die zonder cynisme de wereld aanschouwen.

Mocht u de komende tijd geen raad meer weten met al uw vrije tijd - dan geef ik u ter overweging bovenstaande 'preek' in tekeningen en schilderijen te aanschouwen in de prachtlokatie 'de koperen tún' te Ljouwert.

De romantische ondertoon van het motto: "We verheugen ons erop dat de bloemen bloeien kunnen!" wordt daar verbeeld.

Alvast Prettige Feestdagen en een Kleurig 1993!

Henk de Vries.

In dit dorpskrantje wordt tweemaal over bloembollen/tulpen gerept. En al zijn het er geen 40.000, toch bedankt voor het poten van die bollen op Bosma's plein.

PLAYBACKSHOW

Op 13 november 1992 vond weer de traditionele playbackshow van Henks platenbar plaats.

Deze avond werd gehouden in 't Sintrum en dat dit gebeuren aansloeg bleek uit het feit dat een kleine driehonderd de zaal vulden. Presentator was Klaas Banga, bijgestaan door discoshow "Satellite Sound" met d.j. Gerard Noordhuis.

De jury bestond uit een aantal bestuursleden van dorpsbelang n.l. Sonja de Jong, Tineke Kuipers, Akke Kamstra en Henk de Vries.

Voor deze playback-show hadden een 12-tal deelnemers uit verschillende plaatsen zich opgegeven. Whitney Houston (Renate Heslinga) was de eerste artieste die voor het voetlicht kwam.

Ze werd gevolgd door de jongste deelnemer van de avond, de 8-jarige Aukje v.d. Meij. Hierna volgde een scala van artiesten o.a. 2x Salt en Pepper, Roxette, Janet Jackson en The Cure. Het optreden van Michael Jackson gaf aan het eind grote hilariteit en Meatloaf kreeg met hun optreden de zaal plat.

Alle deelnemers hadden veel werk van hun optreden gemaakt, het was dan ook een geslaagde avond.

Terwijl de jury zich over de uitslag boog, konden de aanwezigen zich op de dansvloer vermaken.

Uitslag

1. Meatloaf (Paula en Joke Visser)	112 p
2. The Cure (Sipke Kleinstra)	109 p
3. Michael Jackson (Clarence v.d. Schaaf)	108 p
4. Janet Jackson (Mariska de Ruyter)	106 p
5. Salt en Pepper (Klaziena v. Slooten, Aljatina Kanger, Evelien v.d. Wal)	105 p
6. Roxette (Alie Poelstra, Anneke Sijens)	94 p
7. Pat Benatar (Maaike Hoekstra)	87 p
8. Bonnie Taylor	84 p
9. Whitney Houston (Renata Heslinga)	83 p
10. Salt en Pepper (Sonja Miedema, Anneke Bruinsma, Joke Opendijk)	76 p
11. Iggy Pop (Lucia Bouma, Yvonne Ferwerda)	74 p
12. Ministars (Aukje v.d. Meij)	69 p

Van deze avond is een videoreportage gemaakt welke te bestellen is bij Henk's Platenbar.

CAMPING 'DE DOBBE' ONTVING 3000 GASTEN IN HET SEIZOEN 1992

Oostergobedrijven is niet ontevreden over het resultaat van het kampeerseizoen 1992. Dit ondanks het feit dat door de aanlegwerkzaamheden de eerste camping-gasten pas eind juni konden worden ontvangen.

De mooie zomer en een vermelding in de A.N.W.B. kampeerkampioen met een artikel over de regio Noord Oost Friesland hebben hieraan bijgedragen. Maar vooral ook de uitstekende toiletvoorzieningen, terreinaccommodatie, de unieke ligging ten opzichte van het dorp en de gastvrijheid zijn verantwoordelijk voor het resultaat van zo'n 3000 gasten met in totaal bijna 10.000 overnachtingen. Holwerd kan dan ook met trots zeggen dat het in bezit is gekomen van een 'echte camping'.

Naast een aantal gasten die hier de gehele vakantie, zelfs het gehele seizoen hebben doorgebracht, was het aantal passanten van 1 à 2 overnachtingen vrij groot. Hierin willen wij in de toekomst enige verandering brengen. Zo zijn wij van plan om al in het seizoen 1993 een aantal caravans of chalets te verhuren.

Ook zullen wij proberen of er een telefooncel en extra speeltoestellen geplaatst kunnen worden, dit om een meer langdurig verblijf aangenamer te maken en het seizoen eventueel wat te verlengen.

Wat betreft de groeiplannen van deze toch 'betrekkelijk' kleine camping zullen wij ons in grote mate laten leiden door de toeristische ontwikkelingen in onze regio.

Hiervoor zijn wij in grote mate afhankelijk van rijks en gemeentelijke overheden maar ook van particuliere initiatieven zoals de plannen voor een kleine jachthaven in Holwerd.

Heeft u plannen of ideeën met betrekking tot het toerisme in onze regio neem dan gerust contact met Oostergo bedrijven op (05197-1442). Misschien kunnen we elkaar ondersteunen.

Jan Wegeling.

GYMNASTIEKVERENIGING 'CHARIETTO'

We zijn nu ongeveer drie maanden bezig met callanetics. Ongeveer 60 vrouwen doen elke dinsdagavond van 19.30 uur tot 20.30 uur of van 20.30 tot 21.30 uur oefeningen. Onder begeleiding van mevr. Dinie Brinkman worden op muziek de spieren wat steviger gemaakt.

Denkt u dat is ook wel iets voor mij, kom dan gerust eens een keertje langs om te kijken of een keertje mee te doen.

Voor de jazz-groep op dinsdagavonden van 18.30 - 19.30 uur is ook nog wel plaats voor enkele leden.

Inlichtingen: Hillie v.d. Meij, tel. 1751, Anneke v.d. Ploeg, tel. 2252

OUD PAPIER AKTIES

De Bazuin, iedere 2e zaterdag van de maand

De Tsjelke, 2 jan., 27 febr., 7 april en 19 mei.

MUZIEKVERENIGING „CRESCENDO” HOLWERD

secr. Jan de Haan, Ljouwerterdyk 23, 9151 HA Holwerd, tel. 05197-2409

In vervolg op de aankondiging in een eerdere editie, maakt Muziekvereniging Crescendo bekend, dat het traditioneel **voorjaarskonsert** in 1993 wordt georganiseerd op **zaterdagavond 3 april** aanstaande. Dit konsert wordt zoals gebruikelijk gehouden in de sporthal "de Ynset" in Holwerd.

Er is deze keer gekozen voor een wat andere opzet. Allereerst zullen de leden van de drumband en het korps zich van hun beste kant laten horen en 'zien'. Zowel instrukteur Peter Dijkstra als dirigent Douwe Veenstra proberen in het nieuwe jaar met de leden van Crescendo voor het publiek weer zo'n aantrekkelijk en gevarieerd mogelijk programma in te studeren.

Daarna zal, na een korte pauze, de rest van de avond verzorgd worden door het gerenommeerd New Orleans Jazz orkest "Salutation Jazzband", afkomstig uit de provincie Drenthe. Naar de muziek die deze jazzband ten gehore brengt, zal men met genoeg kunnen luisteren, maar ook de dansliefhebbers zullen ruimschoots aan hun trekken komen. Tot in de late uurtjes!

De "Salutation Jazzband", sinds 1986 actief, heeft een gemeenschappelijk doel; authentieke New Orleans-muziek op eigentijdse wijze te vertolken. De zes stuk voor stuk ervaren muzikanten hebben in de loop der jaren in andere orkesten op vele Nederlandse en buitenlandse jazzpodia gestaan. De "Salutation Jazzband" gebruikt een minimum aan arrangementen, af en toe worden afspraken ter plekke gemaakt en de musici vinden collectief improviseren en relaxed spelen erg belangrijk.

Op het repertoire staan o.a. marsen, walsen, blues en zuid-Amerikaanse songs.

De sporthal "de Ynset" zal deze avond feestelijk aangekleed worden. Er zullen diverse tafeltjes met kuipstoelen worden geplaatst. Tevens zal er genoeg gelegenheid zijn om diverse 'versnaperingen' in de grote hal zelf te verkrijgen, onder andere zal er een 'tap' aanwezig zijn.

Tot zover deze aankondiging alvast en in de overtuiging dat de Muziekvereniging 'Crescendo' er alles aan zal doen om een gezellige avond te organiseren, bent u allen op 3 april a.s. van harte welkom.

vervolg

AAN DE VERGETELHEID ONTRUKT

Verslag over de opsporing van de vermiste "Wellington HE346"
geschreven door C.R. Field

DE EERSTE DOORBRAAK

We waren reeds enkele maanden met behulp van onze metaaldetectoren aan het zoeken toen Johan tussen de bedrijven door een bezoek bracht aan het gemeentearchief te Dokkum. Uit een donker hoekje werd een oude brief tevoorschijn gehaald. Deze oude brief was ondertekend door de toenmalige burgemeester van West-Dongeradeel de heer Hoving (1937/1967). De brief was gedateerd 20 juli 1946 en was destijds gericht aan een officier van de luchtmacht te Apeldoorn.

Het bijzondere van deze brief was dat het verwees naar het mysterie vliegtuig bij de zeedijk.

De tekst die voor ons belangrijk bleek was als volgt; (het vliegtuig op 26 juni 1943 nabij Holwerd in het wad tegen de dijk neergestort en eveneens in het slik bedolven; ten opzichte van laatst gemeld vliegtuig is mij ter hand gesteld; een vliegeniershandschoen waarin is ontcijferd de naam Sgt. Priestlij).

Wij verkregen door deze brief niet alleen de exacte crashdatum, maar wat veel belangrijker was, de naam van één der bemanningsleden. Dit was een doorbraak, en het eerste stukje van de puzzel dat op de juiste plaats lag.

Ik besloot direct met deze genoemde datum aan de slag te gaan.

Na enige studie vond ik de missie die de RAF Bomber Command op die bewuste datum had verricht. Ik verkreeg de volgende gegevens:

Op de late avond van 25 juni 1943, vertrokken vanuit Engeland 473 bommenwerpers om een aanval te doen op het Duitse stadje Gelsenkirchen. Het hoofddoel van die nacht waren de synthetische benzine raffinaderijen van de Firma Gelsenberg Benzin A.G., die simpel gezegd benzine produceerden uit steenkool.

Deze raffinaderijen waren gesitueerd in en om dit Duitse stadje in de Ruhr.

De strijdmacht bestond uit 473 vliegtuigen van verschillende typen en dat waren 214 Lancasters, 134 Halifaxes, 73 Stirlings, 40 Wellingtons en 12 Mosquitoes. Deze laatste waren voorzien van een doel opsporingsradar dat 'Hobo' werd genoemd. Tijdens de werking van dit radar kon men dezelfde geluiden waarnemen als het muziekinstrument waarnaar het apparaat was vernoemd.

Deze mosquitoes hadden als taak om voor de hoofdmacht uit, het doel accuraat te markeren door middel van fel oplichtende fakkels. Vanwege het slechte weer werd het doel echter matig gemarkeerd, met als gevolg dat de hoofdmacht hun bommen zeer verspreid deden neerkomen. Andere dorpen en steden verspreid over het hele Ruhrgebied werden daardoor getroffen. De hele operatie werd geen succes genoemd, al waren er 20 fabrieken geraakt waarvan er 4 totaal werden verwoest.

Toen de strijdmacht in de vroege morgen van 26 juni terug was gekeerd in Engeland bleken 30 machines verloren te zijn gegaan. 7 Halifaxes, 6 Stirlings, 13 Lancasters en 4 Wellingtons keerden nooit meer terug op hun basis.

Daar ons mysterie vliegtuig bij de dijk ook een Wellington was, besloot ik mij toe te leggen op de 4 verloren gegane machines van dit type. Ik leerde dat 3 van deze Wellingtons een bekende crashlocatie hadden maar dat de 4de nog steeds werd vermist tezamen met de gehele bemanning. Deze machine was de Wellington HE346 AS-M for Mother van de 166Sqn.

Ik durfde het bijna niet te veronderstellen, maar kon dit vliegtuig bij de dijk de HE346 zijn? Het geheel leek te simpel.

Er was echter een probleem, waardoor ik twijfelde aan mijn eigen veronderstelling en dat was het volgende: De RAF had destijds aangenomen dat de HE346 en haar volledige bemanning vermist was geraakt in het IJsselmeer onder de kust van Makkum, dus hoe kon het voorkomen dat het bij Holwerd lag. Dit feit moest ik later zien te verklaren.

Voordat ik verder ging moest ik eerst zien aan de weet te komen wie de bemanning was geweest van de HE346 en of daar de naam Sgt. Priestlij op voor kwam, de naam die in de oude brief werd vermeld.

Ongeduldig als ik van nature ben, wist ik dat ik aanmerkelijk tijd kon besparen door niet via de gewone wegen te trachten deze namen te verkrijgen. Ik heb een bevriende relatie in Wijchen genaamd Hans de Haan, waarvan ik wist dat hij in zijn computer alle gegevens had opgeslagen van RAF bemanningen die tijdens de oorlog om waren gekomen of vermist waren geraakt.

Op een avond belde ik Hans met de volgende vraag: "Kan je mij aan de bemanningslijst helpen van de Wellington HE346?"

Na enkele seconden te hebben gewacht kreeg ik de volgende gegevens uit zijn bestand. De namen van de bemanningsleden van de HE346 die op 26 juni 1943 werden vermist zijn de volgende:

Warrant Officer C.A. Mattress, 402531 RAAF, 25 jaar, piloot
Sgt. A. Mortimer, 1499905, RAFVR, 31 jaar, navigator

Sgt. N.R. Parry, 1383146 RAFVR, 21 jaar, Wireless Operator/Gunner
Sgt. T. Ball, 1620011 RAFVR, 21 jaar, Gunner tail
Sgt. J.P. Priestley, 1517817, REFVR, 22 jaar, Bombaimer

We waren terug uit het bos, er bestond geen twijfel meer, we hadden de HE346 teruggevonden.

DE PUZZEL WORDT VOLTOOID

Ondanks onze volledige overtuiging wist ik dat het moeilijk zou zijn om de autoriteiten zover te krijgen om alleen op deze feiten het vliegtuig officieel te laten identificeren.

De Britse instanties hanteerden namelijk de volgende regels waaraan voldaan moest worden voordat zij tot een positieve identificatie over zouden gaan. Er moest een aluminium plaatje met daarop het serienummer van het vliegtuig of een persoonlijk eigendom van een der vliegers met daarop zijn initialen aan hun worden overhandigd. Om deze regelgeving bleven wij het gebied rond de crashplaats onderzoeken om te trachten iets te vinden om aan hen tegemoet te komen, als een soort Coupe de Grace.

Ondertussen had ik de gemeente Dongeradeel en de Luchtmacht te Gilzen Rijen van onze bevindingen op de hoogte gebracht. Uiteindelijk werd er een veldonderzoek verricht door enkele officieren van de Luchtmacht.

Helaas leverde dit niets positiefs op dus werd dit onderzoek al snel afgebroken. Tijdens dit onderzoek dat plaatsvond in mei 1988 wist echter niemand dat het wrak zich onder het nieuwe dijktaalud bevond.

Op een dag in de zomer van 1988 werden wij tijdens onze bezigheden aangesproken door een man die zich voorstelde als de heer Bleinsma, zijnde veehouder te Holwerd.

Tijdens de daarop volgende conversatie vertelde ik hem op welke plek de KLU hun diepte metingen hadden verricht. Na deze mededeling schudde hij zijn hoofd en vertelde ons dat het onderzoek op de verkeerde plek had plaatsgevonden.

Hij vroeg ons om hem te volgen honderdvijftig meter verder hield hij stil, beklom vervolgens de dijktaalud en hield halverwege weer halt, keek ons aan en zei: "Hier ligt hij".

Hij kon het weten, hij was tijdens de bergingspoging in 1977 toeschouwer geweest en had tevens als jonge jongen dit ongeval van dichtbij meegemaakt. Ik liet hem deelgenoot worden van mijn theorie waarna hij weer hoofdschuddend ons veel geluk en sterkte toewenste en vertrok.

Ondertussen was ik de Britse autoriteiten blijven bestoken met de feiten omtrent deze kwestie, maar er kwam geen enkel schot in de zaak.

Een aanzienlijke tijd later was een neef van de vermiste schutter Ball op de hoogte gebracht van onze bevindingen. Na tientallen vragen van hem te hebben beantwoord liet hij mij na enige tijd weten dat hij en de rest van de familie 100% overtuigd waren dat we de vermiste HE 346 hadden gelocaliseerd.

Gezien zijn positie bij de Australische luchtmacht (Hij is Officier vlieger) besloot hij te trachten de Britse autoriteiten te overreden onze gevonden bewijzen in overweging te nemen. Het kwam dan ook goed van pas dat hij op het hoogtepunt van deze kwestie tijdelijk werd gestationeerd in Engeland voor het volgen van een cursus.

In april 1991 kwamen de heer Ball en zijn vrouw over naar Nederland, waar zij bij mij in Hindeloopen logeerden. Bij deze gelegenheid bezochten wij gezamenlijk de crashplaats te Holwerd en het graf van de onbekende vlieger te Groesbeek. Vlak voor het bezoek van de familie Ball, vertrokken op een dag Johan en ik weer richting Holwerd, om op de crashplaats het onderzoek voort te zetten.

COUPE DE GRACE

Ik had Johan vlak voor het vertrek naar Holwerd laten weten dat ik een sterk voor-gevoel had, dat wij die dag iets belangrijks zouden vinden, in de vorm van een persoonlijk eigendom van één der vliegers, met daarin zijn initialen. Achteraf beken-ben ik blij dat ik dit voor gevoel aan hem had bekendgemaakt, anders had hij mij naderhand niet serieus genomen.

Het wonder voltrok zich omstreeks het middaguur, toen ik een gouden zegelring vond met de initialen "JP". Verstart door verbazing en ongeloof, drong het pas enkele seconden later tot mij door dat ik de ring van Sgt. John Peter Priestley in mijn handen hield. Na bijna vier jaren was mijn theorie uitgekomen en weer was het de naam Priestley die te hulp was geschoten.

Het vervolg is gauw verteld. Er werd een foto gemaakt van de ring, en deze foto werd meegegeven aan de familie Ball bij hun vertrek, tezamen met een verklaring van de vondst.

Deze beiden werden door de heer Ball op het bureau gedeponereerd van het Ministerie van Defensie in Engeland, die op hun beurt deze foto aan de door hen opgespoorde weduwe van Sgt. Priestley lieten zien. Eerst geschokt, toen verbaasd en daarna op-gelucht gaf zij te kennen dat zij de ring herkende als zijnde van haar vermiste echt-geenoot. Na deze positieve confrontatie besloten de Britse autoriteiten de ring als doorslaggevend bewijs te willen accepteren.

Het gevolg was dat zij het vliegtuig dat met zijn bemanning onder de zeedijk bij Holwerd begraven lag, officieel te erkennen als zijnde de lang vermiste Wellington HE346.

Op 23 juni 1991 ontving ik een officieel schrijven van het Britse Ministerie van Defensie waarin men mij van het geweldige nieuws op de hoogte brachten.

Het was gelukt, de vermisten waren terecht en alle nabestaanden van de vliegers zouden na bijna vijftig jaren van onzekerheid het verlossende bericht krijgen waar zij eindelijk bloemen op hun graf konden leggen.

Voldaan dat het mysterie was opgelost, sloot ik het dossier.

Carl. R. Field.

KERSTPUZZEL

In de tekening op de volgende pagina zitten spreekwoorden verborgen. Een leuk hoofdbreken om op een koude winterdag uit te puzzelen.

Uit de goede oplossingen wordt één prijswinnaar getrokken.

Oplossingen kunnen bij:
Tineke Kuipers, Stationsweg 43, worden ingeleverd.

FUGELWACHT NIEUWS

Aantal broedsels kerkuil in 1991 gehalveerd

Sinds 1979 is het aantal broedparen van de kerkuil in Nederland langzaam gestegen. De laatste jaren waren de leefomstandigheden voor de kerkuil ideaal: zachte winters, voldoende voedsel en een netwerk van honderden vrijwilligers die in hun regio's actief zijn door onder meer het plaatsen van nestkasten.

Ook gaan agrariërs er steeds meer toe over om 'muizenhaarden' in en rondom hun schuur aan te leggen. Het jaar 1990 was een topjaar voor de veldmuizenstand.

De lage muizenstand van 1991 had grote gevolgen voor het broeden van de kerkuil: een landelijke achteruitgang van het aantal broedparen van bijna 50%!

Op veel plaatsen waren wel paren aanwezig, maar die zijn niet tot broeden gekomen. Vooral dat laatste is toch een positieve ontwikkeling; de paren zijn immers aanwezig! In gunstige jaren zullen ook die paren tot broeden komen. Bekend is dat de dichtheid van de veldmuizenpopulatie niet alleen van invloed is op het aantal gelegde eieren, maar ook op het wel of niet broeden van de kerkuil. Het broedsucces is sterk afhankelijk van het verdere seizoenverloop van de veldmuis.

Op vele plaatsen in Nederland wordt actief gewerkt aan de bescherming van de kerkuil en met succes, zoals uit voorgaande is gebleken. Maar het kan nog beter, want er zijn nog een aantal 'witte vlekken' op de kaart. Zuid-Holland is de laatste provincie waar het beschermingswerk nog op gang moet komen. Een aantal mensen hebben zich reeds aangemeld. Het is de bedoeling dat daar nog een aantal bijgevoegd worden, zodat er een bijeenkomst belegd kan worden en een coördinator kan worden aangesteld. In het zuidelijk en oostelijk deel van de provincie worden kerkuilen regelmatig waargenomen en er komen regelmatig aanvragen voor kasten binnen.

Bij de controle van de nestplaatsen dient onnodige verstoring zoveel mogelijk te worden voorkomen. Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat controle tijdens de bebroeding van de eieren moet worden vermeden. Meestal wordt de eerste controle daarom niet uitgevoerd vóór de tweede week van juni. Men kan echter eerder de nestplaats controleren indien er aanwijzingen zijn dat er al jongen zijn.

Door 's avonds op enige afstand van het invliegpat te posten kan men aan het in- en uitvliegen zien of er gebroed wordt of niet. Indien er twee uilen aanwezig zijn en er vliegt slechts één uil in en uit, dan zit het wijfje nog op eieren of kleine jongen. Het geblaas van de jongen geeft uitsluitsel. Door de controle in de tweede week van juni aan te vangen, bestaat de kans dat broedsels die vóór half maart zijn begonnen worden gemist. Dergelijke vroege broedsels komen echter slechts in topjaren voor.

En dan tot slot een fragment van veehouder Jacobi uit het tijdschrift Oogst:

"... Als er jongen zijn is het 's avonds een hele toer om in bed te komen. Eigenlijk zit je voortdurend met spanning te wachten totdat de jongen weer worden gevoerd...."

En wij blijven met z'n allen in spanning hoe het de kerkuil in 1992 is vergaan.

HUISARTS

Dokter Maltha, spreekuur volgens afspraak, tel. 1301, Stationsweg 25

GROENE KRUIS - WIJKVERPLEGING

Spreekuur dagelijks tussen 13.00 en 14.00 uur, tel. wijkgebouw 1295.

Uitleen verpleegartikelen: dagelijks tussen 17.00 en 17.30 uur.

FYSIOTHERAPIE

J.R. Moorman, praktijkadres: Bloemsteeg 6 (ingang âld Pollewei), tel. 2478/1876.

HUISARTSENLABORATORIUM

Plaats: Groene Kruisgebouw, tijd: woensdagmorgen 8.30 - 8.45 uur.

TANDARTS

Mw. van der Woude, Beyertstraat 101, tel. 2300.

BESTUUR

J.R. Moorman, Miedweg 1	tel. 1876
D. Bergema, Pollewei 2	tel. 1423
Sonja de Jong, Voorstraat 19	tel. 1326
Akke Kamstra, de Morgenzon 3	tel. 2363
Klaas v.d. Wal, Beyertstraat 35	tel. 1753
Tineke Kuipers, Stationsweg 43	tel. 1809
Henk de Vries, Bosma's Plein 2	tel. 2259

INLEVEREN KOPIJ

De kopij kan worden ingeleverd tot vrijdag 12 maart a.s. uiterlijk bij Akke Kamstra, de Morgenzon 3, tel. 2363.